

οὐκ ἐς ἄγαν δέξῃ ἀνηγμένη, τὸν δὲ ἀνώτατον τῶν λίθων φασὶν ἀρμονίαν παντὶ εἶναι τῷ οἰκοδομήματι.»

Τὸ μάλιστα δὲ περιέργον τοῦ θησαυροφυλακίου τούτου εἶναι ἀναμφιβόλως οἱ ὄρειχάλκινοι ἤλοι οὓς βλέπομεν καὶ νῦν ἐν ταῖς πέτραις, ὧν ἐκάστη φέρει 2 αὐτῶν, αἱ δὲ μεγάλαι πλάκες κατέχουσι περισσοτέρους, ὡς λ. χ. ἡ μεγάλη πλάξ ἡ τὴν εἴσοδον καλύπτουσα ἔχει ἐξ τρύπας, ἐν αἷς βλέπομεν τὰ λείψανα τῶν ἤλων, οἱ δὲ ἤλοι οὗτοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουσιν ἄλλον σκοπόν, παρὰ νὰ στερεώσωσι τὰς χαλκίνας πλάκας, αἵτινες ἐκάλυπτον τὸ ἐσωτερικὸν τῶν τοίχων, τοῦτο δὲ ἐξηγεῖ ἡμῖν τὰ ὑπ' Ὀμήρου ἀναφερόμενα χάλκινα μέγαρα, ὡς π. χ. τὸ Χαλκιβατὲς δῶμα τοῦ Διὸς ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὰ χάλκινα μέγαρα τοῦ βασιλέως Ἀλκινόου ἐν Σχερία, καὶ τὸ χάλκινον ἐν Λακεδαίμονι μέγαρον τοῦ Μενελάου.

Ἐν Ὁρχομενῷ 17 Νοεμβρίου 1880.

ΣΟΦΙΑ ΣΧΑΙΕΜΑΝΝ.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

I

Εἶδές ποτε τὴν Σικελίαν, ξένη, καὶ τοὺς μέλανας βράχους τῆς, τὴν γῆν, ὅπου ὁ Πλούτων ἀφῆρπασε τὴν Κόρην καὶ ὅπου ὁ Ἐγκέλαδος στενάζει· τεθαμμένος ὑπὸ τὴν Αἴτναν;

Τὸ ὄνομά τῆς ἦτο Τρινάκρια πρὶν ἢ ἀποχωρήσῃ αὐτὴν ὁ Ποσειδὼν διὰ τῆς τριαίνης ἀπὸ τῆς ἄλλης Ἰταλίας καὶ πρὶν αἱ θάλασσαὶ καλύψωσι τὸ μεταξὺ διάστημα. Καὶ ἦτο ἡ πατρίς τῶν ποιμένων καὶ τῶν εἰδυλλίων, ὅπου καλλίσφυροι Ἀμαδρυάδες ἐχόρευον ἀκόμη εἰς τὰ ἱερά τῆς ἄλσῃ καὶ μυρίαὶ νύμφαι ἀνεπαύοντο εἰς τὰ γλαφυρά τῆς σπήλαια.

Καὶ ὅμως ἡ Ἰωνία ἢ ἡ Κύπρος δὲν θὰ ἦσαν ζηλότυποι οὔτε διὰ τὸ ἄσμα τῶν Σειρήνων τῆς, αἵτινες ἐμάγευον τοὺς πλέοντας, οὔτε

διὰ τὰ ῥόδα της, τὰ ὅποια συνέπλεκον αἱ παρθένοι εἰς τοὺς ἐβενώδεις βροστῦχους των, ἕσον διὰ τὸ κάλλος τῆς Γαλατείας. Τόσον ἦτο ὡραία ἡ Ξανθόκομος ἐκείνη νηρηΐς!

Αἱ παρθένοι ἐφθόουν τὴν πλουσίαν κόμην της καὶ τὰ λευκὰ ὡς ὑάκινθος στήθη της. Οἱ ποιμένες τῇ προσέφερον λατρείαν.

Καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐγνώρισε τὴν καρδίαν τῆς Γαλατείας! Μόνη ἡ σελήνη, ἥτις τὴν συνήντησε χθὲς εἰς τὴν κοιλάδα, ἐνῶ ἔδρεπε τὸ ἡράνθεμον, μόνη ἐκείνη τὴν ἤκουσε νὰ ἐρωτᾷ τὸ μαντικὸν ἄνθος καὶ νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἄκιδος. Καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον ἦσαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων, τὸ κύμα ἔπαυσε νὰ φλοισβίζῃ προσκροῦον εἰς τοὺς χάλικας τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ ἡ αὔρα νὰ ψιθυρίζῃ διὰ μέσου τῶν φύλλων. Μόνη δὲ ἡ ἡχὴ τῶν σπηλαίων ἐπανελάμβανεν εἰς τὸ οὖς τοῦ Πολυφήμου τοὺς ἐρωτικοὺς λόγους τῶν ἀγαπωμένων.

ΑΚΙΣ

Γαλάτεια, πεφιλημένη Γαλάτεια, εἰπέ μοι οἱ θεοὶ δὲν εἶναι ζηλότυποι, διότι σοὶ ἔδωκαν τόσον ὡραίους ὀφθαλμούς; Ἄ! διατὶ ἡ ζωὴ νὰ μὴ ἦνε νυξ αἰώνια, ἀφοῦ μετ' ὀλίγον ἡ αὐγὴ πρόκειται νὰ μᾶς χωρίσῃ! Καὶ ὅμως δὲν ἐκορέσθην ἀκόμη νὰ θαυμάζω τὸ ὑπέρμετρον στήθος καὶ τοὺς λάλους ὀφθαλμούς σου, οὔτε νὰ θωπεύω τὴν πλουσίαν σου κόμην, ἥτις ὀλισθαίνει ἐπὶ τῶν ὤμων σου, ὡς χρυσοῦς ποταμὸς καὶ βρέχει τὸν λαϊμόν σου καὶ τὰς παρειάς! Εἶχον τόσα νὰ σοὶ εἶπω Γαλάτεια....

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

Ἦκουσας τὸ ἄσμα τοῦ ἐρωδιοῦ, ὅστις προαναγγέλλει τὴν ἡμέραν; Αὔριον θὰ ἐπανίδωμεν ἀλλήλους, Ἄκι; Δὲν ἔχεις νὰ μοὶ εἶπῃς ἄλλο τι;

ΑΚΙΣ

Ὅχι! δὲν ἀνατέλλει ἀκόμη ἡ αὐγὴ, ἐκτὸς ἂν ζηλότυποι αἱ Ὁρειοὶ τῇ ἦνοιξαν τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ τόσον ἐνωρίς! Δός μοι ἐν φίλημα ἀκόμη. Θὰ σοὶ τὸ ἀποδώσω αὔριον διπλοῦν, τριπλοῦν. Δὲν εἶδες ὅτι τὸ πρῶτον μοὶ τὸ ἤρπασας εὐθύς, ὡς ἐάν εἶχες μεταμεληθῆ. Εἶχον τόσα νὰ σοὶ εἶπω καὶ ὅμως τὰ ἐλησμόνησα καὶ ἐν μόνον ἐνθυμοῦμαι—Γαλάτεια, σὲ ἠγάπησα πλειότερον

ἢ ὅσον ἠγάπησε θνητὸς ἐπὶ γῆς! Καὶ αὔριον θά σοι εἶπω πάλιν τὸ αὐτὸ καὶ θά σοι τὸ ἐπαναλάβω τὴν τρίτην νύκτα χωρὶς τὸ χεῖλός μου νὰ ἀποκάμῃ διότι πᾶσαν ὥραν ἐπαναλαμβάνω τὸ ὄνομά σου.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

Ἄλλ' ὅμως πρὸ πολλοῦ ἡ τελευταία ἀκτίς τοῦ ἡλίου εἶχε σθεσθῆ εἰς τὸ κύμα, οἱ ἀστέρες εἶχον ἀνατείλει καὶ σὺ ἦσο ἀκόμη μακρὰν μου. Τί σοι ἔπταισα, Ἄκι, καὶ με ἐτιμώρησας οὕτω; Μοὶ ὠρκίσθης νὰ ἐπανεέλθῃς αὔριον μὲ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης. Θὰ τηρήσης ἄρα γε τὸν ὄρκον σου;

ΑΚΙΣ

Ἄς ἦνε μάρτυρες οἱ θεοί! Αὔριον πρὶν ἢ ἀποφυλλίσῃς τὸ πρῶτον ἠράνθειμον θὰ ἔλθω νὰ σοι εἶπω ἀντ' αὐτοῦ τὸν ὄρκον τῆς ἀγάπης.

Καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων καὶ ἀπεχωρίσθησαν ἔπειτα, χωρὶς νὰ ὑποπτεύωσιν, ὅτι κατεσκόπευεν αὐτοὺς ὁ τοξότης τῶν βουνῶν, τοῦ ὁποίου ἡ Γαλάτεια περιεφρόνησε τὸν ἔρωτα.

Καὶ ἤδη ἔσπευδε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκόν της, ὅτε ὁ Πολύφημος μὲ ἰκέτιδας τὰς χεῖρας ἐρρίφθη ἐνώπιόν της.—Γαλάτεια—ἐψιθύρισεν—ἀδυσώπητος Γαλάτεια!

Ἐκείνη ἔρριψεν ἐπτοημένη τὰ ἄνθη ἀπὸ τῶν χειρῶν της καὶ τὸν πέπλον καὶ ἔφυγεν ὡς τὸ πτηνόν, τὸ ὁποῖον ἐγκαταλείπει τὴν οὐρὰν του εἰς τὰς χεῖρας τοῦ θηρευτοῦ.

Ὁ ἄγριος τοξότης ἀφῆκε σαρδόνειον καγχασμόν, τὸν ὁποῖον ἐπανελάβον ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτὸς οἱ κοῖλοι βράχοι τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ βουνοῦ τὰ σπήλαια.

— Αὔριον — εἶπεν, ἐνῶ ἐκίνει χαιρεκάκως τὴν κεφαλὴν καὶ ἔστεφε τὰ χεῖλη του μειδιάμα πικρὸν—αὔριον θεοὶ τοῦ Ἄδου, ὁ Πολύφημος σᾶς προσφέρει τὸ κάλλιστον θῦμα!

II

Ἡ Γαλάτεια τρέμουσα ἐρρίφθη εἰς τὴν κλίνην. Ὁ ὄνειρος, κουφότερος τοῦ ἀνέμου, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ δώματα, ὅπου ἐκοιμᾶτο ἡ λευκὴ νηρηΐς.

III

Ἐκεῖ ὅπου σταυροῦνται δύο ἀντίθετοι ὄδοι καὶ ὑπόκωφος ἀκούεται ὁ στεναγμὸς τῶν πευκῶν σειομένων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὅπου πάλλευκος ὑψοῦται ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ ἡ ὑψίκωμος δρυς ἀναβαίνει υπερήφανος πρὸς τὸν οὐρανόν, ὡσεὶ προκαλοῦσα τοὺς κεραυνούς, ἐκεῖ ἡ Γαλάτεια ἤλθε νὰ προσευχηθῆ καὶ νὰ καύσῃ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ νηφάλια ξύλα κέδρου καὶ μυρσίνης.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἔκαιεν ἤδη τὸ πῦρ καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστεμμένος ἀνέμενε τὸ θῦμα, τὸ ὁποῖον ὁ χρησμὸς εἶχεν ὑποδείξει εἰς ἐξιλέωσιν τῆς παρωργισμένης θεότητος. Λύδιος αὐλὸς ἐπληξε τὸ οὖς τῆς Γαλατείας καὶ μετ' ὀλίγον ἐφάνη μακρόθεν ἡ συνοδία. Αἱ νύμφαι τῶν ὁρέων καὶ τῶν δασῶν αἱ νηρηίδες καὶ ἀμαδρυάδες ἦσαν αἱ κληφῆροι τῆς πενθίμου ἐκείνης πομπῆς καὶ προηγούντο ψάλλουσαι, ὡς εἰς γαμήλιον ἑορτήν, τὸ ἐπιθαλάμιον ἄσμα. Νεανίας λευκὴν φέρων ἐσθῆτα καὶ στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἠκολούθει κατόπιν σιωπηλὸς μὲν τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, ἐνώπαρα τὸ πλευρόν του συνεβάδιζεν ὁ θύτης καὶ εἶπετο τὸ πλῆθος δακρῦον.

Ἡ Γαλάτεια ἀνεγνώρισε τὸν Ἄκιν καὶ ὤρμησε νὰ ριφθῆ μετὰξὺ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ θύματος καὶ ἀρπάσασα τὸν στέφανον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἄκιδος— Ἰδοὺ— εἶπεν εἰς τὸν ἱερέα— τὸ θῦμα, τὸ ὁποῖον ζητοῦσιν οἱ θεοί. Φονεύσατέ με' ἀλλ' ἄς ἐπιζήσῃ ὁ Ἄκιν.

Ἄλλ' ὁ ἱερεὺς ἀκλόνητος ἐπανάθεσε τὸν στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἄκιδος καὶ ὁ θύτης ἐπλησίασεν. Ἡ Γαλάτεια ἀνεγνώρισε τὸν Πολύφημον καὶ ἔπεσε λιπόθυμος ἐναγκαλιζομένη τὸν βωμόν. Ὅταν δὲ ἀνανήψασα ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμούς, δὲν εἶδεν οὔτε τὸν ἱερέα, οὔτε τὸ πλῆθος. Τὸ πῦρ ἦτο ἐσβεσμένον καὶ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἴστατο παιδίον πτερωτόν, ὁ Ἔρωσ, κρατῶν ἐντὸς χρυσοῦ κανίστρου ὑγρὰν ἔτι καὶ αἰμοσταγῆ τὴν καρδίαν τοῦ Ἄκιδος.

Ἡ Γαλάτεια ἀφῆκε γοερὰν κραυγὴν καὶ ἔπεσεν ὡς πίπτει νεκρὰ ἡ περιστερὰ, τὴν ὁποίαν διεπέρασε τὸ θανατηφόρον βέλος τοῦ κυνηγοῦ.

IV

Τὸ ὄνειρον ἦτο φρικῶδες...

Ἡ Γαλάτεια ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γείτονα μάντιδα· ἀλλ' ἐκείνη χωρὶς νὰ τῇ ἀποκαλύψῃ τὸ μέλλον τῇ εἶπε μόνον νὰ προσευχηθῇ εἰς τοὺς θεοὺς ὑπὲρ τοῦ Ἄκιδος.

V

Τὴν ἐπαύριον ὁ ἥλιος εἶχεν ἀφανισθῆ ὑπὸ τὸ ἰόχρου κῦμα τῆς θαλάσσης καὶ ἡ σελήνη ὡς λουομένη νηρῆς, ἥτις ἀναβαίνει ἀπὸ τῶν ρεῖθρων τοῦ ποταμοῦ, ἐράνη ἤδη εἰς τὸν ὄριζοντα. Ἐλεγες ὅτι ἦτο ἡ ἀναδυομένη τοῦ Ἀπελλοῦ. Εἰς τὴν ἀνατολὴν τῆς τὰ ὄρη ἐφαίνοντο ταπεινούμενα καὶ ἐκείνη ὑπερήφανος ἀνῆρχετο διὰ μέσου αὐτῶν, ταχεῖα ὡς λιθυρῆς, ἥτις πλησίστιος παρελαύνει ἐνώπιον τοῦ ὀπισθοποροῦντος βράχου τοῦ Μαλέα.

Ἄλλ' οὐδέποτε ὄμμα θνητοῦ ἠτένισεν αὐτὴν μεθ' ὅσης χαρᾶς ἡ Γαλάτεια, ἥτις ἀνέμενε τὸν Ἄκιν. Καὶ ἐκράτει τὴν πνοὴν τῆς ὡς ἐὰν καὶ αὕτη τὴν ἐκώλυε νὰ ἀκούσῃ καὶ ἠχροᾶτο διὰ πασῶν τῶν αἰσθήσεων. Δις ἠπάτησεν αὐτὴν τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος. Τόσον ἦτο γλυκὺς ὁ ἦχος τοῦ αὐλοῦ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ Ἄκιδος!

Ἄλλ' ἡ ἠχὼ ἐπανελάθεν ἐκ τρίτου τὸν γλυκύμολπον ἦχον καὶ ἡ Γαλάτεια ἤκουεν ἤδη εὐκρινῶς τὸ ἄσμα τοῦ Ἄκιδος, ὅστις κατήρχετο διὰ τῶν φυλλοστρώτων κλιτύων.

Μετ' ὀλίγον ἡ σιωπῶσα νύξ ἤκουσεν αὐτοῦ· πάλιν νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τὸν ὄρκον τῆς ἀγάπης.

— Εἰπέ· δὲν θὰ ἀγαπώμεθα οὕτω αἰωνίως; Δὲν εἶσαι εὐτυχής, Γαλάτεια; Διὰ τί ἡ χεὶρ σου τρέμει καὶ τὸ χεῖλός σου ἀποδίδει δειλὸν τὸ φίλημα; Δὲν μοι εἶσαι ὀφειλέτης; Τί σημαίνει τὸ δάκρυ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἀφοῦ καὶ ἄνευ ἀδαμάντων εἶναι τόσον ὠραῖοι;

Καὶ ἐκείνη εἰσώπα καὶ ἐξηκολούθει νὰ δακρῆ.

— Τίς θεὸς ἐφθόνησε τὴν εὐτυχίαν μας, Ἄκι; Δὲν ἤκουσες τὸ βραχνὸν ἄσμα τῆς γλαυκῆς;

— Ἄφες τὸ νυκτιάλον πτηνὸν νὰ κλαίῃ εἰς τοὺς ἐρήμους βράχους καὶ ἐλθὲ εἰς τὴν ἀγκάλην μου.

— 'Αλλ' ἡ καταιγὶς δρῦεται μακρὰν ἐκεῖ . . .

— Δὲν ἔχεις τὴν ἀγκάλην μου λιμένα ;

Αἴφνης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ ἐφάνη πελώριον φάσμα, τοῦ ὁποῖου ἡ σκιά ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης ἔφθανε μέχρι τῆς κοιλάδος. Ἡ Γαλάτεια ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀνεγνώρισε τὸν Πολύφημον.

— Φύγε, σώθητε—εἶπεν εἰς τὸν Ἄκιν. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς.

— Ἐδῶ—εἶπεν— ἄς ἀποθάνω. Θά ἦνε τόσον γλυκὺς ὁ θάνατος.

Αἴφνης ἠκούσθη συριγμὸς ὀξὺς καὶ ὁ Ἄκιν ἐπέσε λιπόθυμος, ἐνῶ βαρὺς ἀντήχει ἔτι ὁ κρότος τοῦ κρημιζομένου βράχου, τὸν ὁποῖον ὁ δολοφάνος ἐκύλιεν, ὡς ἐὰν ἤθελε δι' αὐτοῦ νὰ καλύψῃ τὸ θῦμά του νεκρόν. Τὸ βέλος εἶχε διαπεράσει τὴν καρδίαν του. Ἡ Γαλάτεια μὲ τρέμουσαν χεῖρα ὤρμησε νὰ τὸ ἀποσπάσῃ. Ἄλλ' ἡ ψυχὴ τοῦ Ἄκιδος ἐπέτα μὲ τὸν τελευταῖόν του στεναγμόν.

VI

Λέγουσιν ὅτι εἶδον τὴν ἐπαύριον νύκτα οἱ ποιμένες ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης λευκόν τι φάσμα νὰ πλανᾶται ἐπὶ τῶν βράχων καὶ νὰ ψάλλῃ ἐνῶ ἔρριπτεν ἄνθη ἐπὶ τῆς κοιλάδος, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημοῦ καὶ ἔπειτα ἠφανίσθη.

Ὁ πρῶτος, ὅστις ἔκυψεν ἀπὸ τοῦ βράχου εἶδεν ἔπειτα τὴν λευκὴν νηρηίδα ἐπὶ τῶν νότων τοῦ δελφίνου ν' ἀπομακρύνεται τῆς παραλίας, ἐπαναλαμβάνουσα ἀκόμη τὸ τελευταῖον ἄσμα τοῦ Ἄκιδος.

Κ. Γ. ΞΕΝΟΣ.